3. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.179. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text
4. Про тимчасове запровадження безвізового режиму : Указ Президента України від 14.03.2022 № 132/2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/2022#Text
5. Деякі питання реалізації актів законодавства у сфері міграції в умовах воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 21.10.2022 № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1202-2022-п#Text
6. Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України : Закон України від 20.08.2024 № 3897-IX : станом на 6 лют. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3897-20#Text

Крижна Анастасія Євгенівна,
здобувачка ступеня вищої освіти магістра Навчально-наукового експертно -криміналістичного інституту Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник
Славна Оксана Володимирівна
професор кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

Збройна агресія Російської Федерації проти України, що розпочалася у 2014 році та досягла кульмінації у 2022 році, викликала безпрецедентну гуманітарну кризу, що вплинула на всі сфери життя українського суспільства. Особливої уваги вимагає захист прав дітей, які стали однією з найуразливіших груп населення в умовах війни. Діти зазнають не тільки фізичних та психологічних травм, але й втрачають доступ до основних соціальних благ, таких як освіта, охорона здоров'я, та безпека. Нові реалії поставили під загрозу базові людські права, в тому числі і права дитини. Правила, що формувалися десятиліттями у цивілізованому світі припиняють існувати. Міжнародний правовий порядок виявився безсилим перед новими викликами і сьогодні ми є свідками формування нових тенденцій у міжнародній політиці та нових механізмів виходу з критичних станів [1].

Захист прав дитини в умовах збройної агресії Росії проти України включає кілька ключових аспектів. Перш за все, важливо забезпечити безпеку дітей, які можуть бути вразливими в зоні конфлікту. Це включає захист від

фізичного насильства, забезпечення їхнього фізичного здоров'я та психічного благополуччя. Навіть у випадку збройного конфлікту, діти мають право на освіту, тому необхідно забезпечити їхнє навчання, навіть у випадку евакуації або переміщення. Діти, які переживають війну, можуть мати психологічні травми, тому важливо забезпечити їм доступ до психологічної підтримки та допомоги. Окрім того, діти, які знаходяться в зоні конфлікту, можуть бути вразливими до сексуального насильства, тому необхідно забезпечити їхню безпеку та захистити від такого насильства. Важливо також підтримувати сімейні зв'язки, щоб діти могли зберігати зв'язок зі своїми близькими, навіть якщо вони були переміщені або евакуйовані. Врешті-решт, діти мають право на житло, їжу, медичне обслуговування та інші основні потреби, тому важливо забезпечити їхнє здоров'я та благополуччя. Ці аспекти є важливими для забезпечення.

Соціальною цінністю і передумовою усіх інших прав є право дитини на життя. Війна є найбільшою загрозою життю дитини. За офіційними даними в Україні через агресію Росії станом на 24 листопада 2024 року понад 23795 постраждали: 593 дітей загинули, 16 постраждали від сексуального насильства, 1707 отримали поранення різного ступеню тяжкості, 19546 депортовані або примусово переміщені, 1933 вважаються зниклими [2]. Найбільше постраждало дітей у Донецькій, Харківській, Херсонській, Запорізькій, Миколаївській, Київській, Чернігівській, Луганській областях.

Одним із факторів національної безпеки країни є охорона здоров’я, тому захист права дитини на охорону здоров’я є одним із пріоритетних напрямків державної політики. В районах України, охоплених повномасштабним вторгненням, це право зазнає численних порушень. Поширюються соціально небезпечні та інфекційні хвороби, відбувається скорочення програм імунізації, погіршується доступ до послуг охорони здоров’я. Незважаючи на норми та звичаї, закріплені міжнародним гуманітарним правом, об’єктами обстрілів стають заклади охорони здоров’я, автомобілі швидкої допомоги, існує гостра нестача медичного обладнання та ліків. Неможливість отримати медичну допомогу неспівмірно впливає на найуразливіші групи, перш за все, на дітей, що є прямим порушенням права дитини на охорону здоров’я [3].

Основні проблеми захисту прав дітей в умовах збройної агресії Росії проти України включають недостатню інфраструктуру, яка була зруйнована війною, що призвело до втрати доступу до основних послуг, таких як медичне обслуговування, освіта та житло. Діти, які пережили війну, часто страждають від посттравматичних стресових розладів (ПТСР), що впливає на їхнє психічне здоров'я. Вони також більш вразливі до сексуального насильства, що потребує спеціальних заходів для їхнього захисту.

Правовий захист дітей в Україні базується на низці законів та нормативних актів, які спрямовані на забезпечення їхніх прав на життя, здоров'я, освіту та захист від насильства. Серед них Конституція України, закон України "Про охорону дитинства". Надання гуманітарної допомоги в Україні здійснюється через міжнародні організації, такі як ЮНІСЕФ, Всесвітня організація здоров'я та Міжнародний комітет Червоного Хреста, а

також українські організації, як-от Український Червоний Хрест та Український благодійний фонд допомоги дітям. Партнерства з міжнародними донорами, зокрема з Європейським Союзом та США, також відіграють важливу роль у наданні фінансової підтримки для гуманітарної допомоги. Міжнародні організації та національні інституції, такі як Міністерство соціальної політики України, активно працюють над забезпеченням прав дітей в умовах збройної агресії. Всі ці заходи спрямовані на захист фізичного і психічного здоров'я дітей, забезпечення їхньої освіти, безпеки та підтримки сімейних зв'язків, а також задоволення їхніх основних потреб.

Список використаних джерел:

1. *Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах воєнного стану*: матеріали наукового семінару (23 червня 2022 р.) упор. М. В. Ковалів, М. Т. Гаврильців, Н. Я. Лепіш. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 315 с.
2. Інформаційний портал «Діти війни» URL: https://childrenofwar.gov.ua/ (дата останнього звернення 24 листопада 2024)
3. Захист прав дітей у правоохоронній діяльності: курс лекцій. Л. М. Сукмановська. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 182 с.

Кулик Євгенія В'ячеславівна
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавра Навчально-наукового експертно -криміналістичного інституту Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Славна Оксана Володимирівна
професор кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЩОДО УКЛАДЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Укладення міжнародних договорів є важливою складовою зовнішньої політики держав, що регулює відносини між країнами у різних сферах: політиці, економіці, праві та культурі. Україна як суб'єкт міжнародного права активно бере участь у таких процесах, підписуючи угоди, які стають частиною її правової системи. Однак, важливість дотримання міжнародних стандартів та належного врегулювання цього питання в національному законодавстві стає ключовою в умовах євроінтеграції.

Мета статті полягає в аналізі міжнародних стандартів укладення договорів, порівнянні їх з українським законодавством, а також визначенні